

NÚMERO
SOLT

SETMANARI POPULAR INDEPENDENT

Palamós 1^l de Novembre de 1928.

ANY II

NÚM. 53

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Palamós, trimestre	2'00	ptes.
Fora, trimestre	2'25	id.
Estranger, un any	15'00	id.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

MAURI I VILAR. 2. SEGÓN.

Anuncis, comunicats i reclams a preus segons tarifa.
Pagaments a la bestreta.

Actualitat teatral

LES LLÁGRIMES D'ANGELINA

L'obra que darrerament ha estrenat a Novetats, Josep M.ª de Sagarra, «Les llàgrimes d'Angelina» és una de les obres que més ens ha plagut de l'autor de «Fidelitat». Admiradors com som de la poesia de Sagarra, ens hem delectat amb els versos de «Les llàgrimes d'Angelina», uns versos sonors i sucosos com una fruita fresca i flairosa, uns versos suaus i planers, sense robuscaments, que es comprenen i es senten sense esforç.

Si la construcció poètica de l'obra ens ha plagut, no ens han plagut menys els personatges que hi surten. En Berenguer, home que ve de presiri i que ha viscut una colla d'anys entre la gent que la societat que es creu honrada bandeja de la seva vora; home cínic per la gent d'orelles castes que s'esborronen al sentir nomenar pel seu nom les veritats de la vida; home descregut que mou les seves accions al batec, només, del seu cor, hi veiem l'autor de «Les pedres de Girona»; que amb una grapada, potser barroera, posa al descobert les miseries del món d'aigua de camamilla i xacolata amb secalls, en que viuen els seus oncles concus i les seves ties solterones, gent de rosaris i sermó, d'hipocressies i conveniencies, de xafarderia verinosa i mesquinesa, que tenen por del seu nebot com del dimoni, pel sol fet de que va matar a un home, sense mirar en quines condicions; i que quasi varen fer morir a una germana a copia de tirar-li en

cara que ella era qui havia infantat a aquell minyó, que segellat amb el nom de presitari, enllotava el bon nom de la família, al qual es rendia un culte sagrat, el qual permetia, però, a tots els germans, que no estaven tacats, ésser empedreïts de cor i egoistes, fins d'amor i tot.

Un culte que els hi permetia viure a aixopluc de la casa pairal, i fer anar les rentes de les terres i propietats a les respectives i particulars butxaques, sense que de res s'en enterés Angelina —la pubilla órfena de pares— perquè, com que no la deixaven sortir de casa o la tenien com dins d'una vitrina, no sabia ni tan sols que li havia deixat el seu pare al morir, i perquè no s'hagués de molestar a enamorar-se cada dia li havia cercat un marit —una un vell xacrós i un jovenet barbamec i sense pena ni gloria, l'altre —un marit que digués sí de tot i que deixés als oncles, tallar i cusir, al seu gust, com havia fet sempre.

Peró a l'arribar Berenguer, amb les seves paraules que demostren, el cor i l'home d'empenta que viu sota la seva vestidura, s'observa un canvi en Angelina.

Aquella noia que semblava un lliri, però que sentia correr per les seves veles la sang amb la mateixa força que les demés noies de vint anys, i que per semblar recatada, havia d'amagar els seus sentits darrera una capa d'hipocressia —manllevada a les ties solterones— i forjar-se quan estava sola, un aimador tret d'alguna noveleta picaresca que clandestinament llegia amb avidesa, al contacte de la sinceritat de Berenguer esquinça la careta d'hipocressies que havia hagut de menester per viure i es mostra tal com és, ben dona, i quan els seus oncles volen treure de casa seva a Berenguer, ella, la pubilla, els hi prohibeix i dema-

na a Berenguer, del qual està enamorada, si vol ésser el seu marit.

Dels tres actes el que més ens plagué fou el segon. A mig acte, el públic, a peu dret, aclamava l'autor.

F. JUANALS I DAGAS

Elogi a una beutat

A la senyoreta P. B.

Després d'un llarg descans i corresponent a la gentilesa d'algunes belles llegidores i simpàtics llegidors d'aquesta secció, plau-nos avui recomençar la tasca suspesa unes setmanes per tornar a cantar les gracies de les nostres belles i xamoses palamosines.

Com ja deia el company Mima en altre lloc d'aquest periòdic, no és pas difícil trobar cada setmana en la nostra vila una damisella que mereixi ésser cantada; verdaderament, hom les troba arreu i constata com lo que no és gens fàcil és, precisament, el saber-les escullir amb relació a llurs gracies per a fer-les anar apareixent succesivament, i encara, per nosaltres, hi ha una altra cosa pitjor i que ja resulta verament difícil de resoldre; la nostra ineptitud per cantar amb gaires probabilitats de «succés» la gentilesa de les nostres llegidores.

Fetes totes aquestes salvetats començarem l'elogi d'avui dient a la simpàtica P.: Els teus ulls bellíssims, P. gentil tenen totes les irisacions del iris i ens apar veure'hi sempre el teu estat d'esperit; quan estas contenta saben somriure amb benvolença i sembla que encoratjin a seguir parlant. Quan alguna contrarietat et neguiteja són els teus ulls, sempre bells, els qui et delaten. Tens uns ulls que parlen, Pilar!

Al seu cos de proporcions clàssiques li escauria la túnica romana i una àmfora al costat, però pots ser som ja massa exigents i comprenent-ho aixís ens plau prou veure-la tal com és: una bella i gentil damisella dels temps moderns, discreta i simpàtica.

I ja, que més podrem dir? ¿Que és seriosa? ¿Que vesteix bé? Aixó bé prou que ho saben tots els qui la coneixen. Encara té una altra gracia que no per menys coneguda volem fer ressaltar: la modestia, qu'és el secret de la seva simpatia.

I amb aixó ja ho hem dit tot.

JOAN MIQUEL HISPEIRU

Sobre una crítica

La setmana passada ens cridá l'atenció en aquestes planes una «Crítica Cinematográfica», firmada per «Cineasta».

Trobem encertadíssima aquesta innovació de fer una crítica, encara que sigui lleugera, de les bones cintes que ens presenten, ja que l'espectacle cinematogràfic és una de les principals manifestacions recreatives de la nostra vila, i val, per tant, la pena de que se li dediquin unes ratlles.

Ara bé: essent molta l'afició que hi ha a Palamós com per tot arreu pel Cinema, són molt pocs els que saben comprendre el valor artístic d'una bona pel·lícula. Del públic que concorre al Cinema, molts hi van per passar l'estona, molts per «mor» de la núvia —i poquíssims— per a veure bones pel·lícules.

Per aixó dubtàvem que hi hagués algú que sapigués per crítiques de Cinema, i després de llegir la de la cinta «Beau Geste», —que ens perdoni l'autor de la mateixa— continuem dubtant-ho.

Fer una crítica de «films» és més difícil de lo que creu el Senyor «Cineasta». Es probable, però, que tothom hagi trobat encertat el seu criteri, majorment quan al Cinema hi va gent que mereixerien estar en un estable, si ens agafem a la opinió que manifesten de lo que han vist.

No estem conformes en que l'argument de «Beau Geste» és fluixet, com diu l'esmentat Senyor, quan és dels arguments més grans que hem vist en pel·lícules, el punt flac del 90 per cent de les quals és precisament l'argument.

No volem dir res més. Aconsellem al Senyor «Cineasta» que si vol fer crítica de pel·lícules que s'hi fixi més, car es veu que no és lo seu. Contrariament, valdrá més que es dediqui a fer resenyes de partits de fútbol, cosa en la qual veiem que tothom és bo.

Estem segurs que l'art cinematogràfic hi sortirà més ben parat.

. P.

APUNTS

«MARINES I BOSCATJES»

L'encapçalament d'aquest lleuger comentari podria fer creure que anem a fer una crítica —que referint-se al excelent, per tots conceptes, llibre de Joaquim Ruyra, l'il·lustre blanenc —tindria d'ésser un sincer

elogi. Doncs, no. La meva modesta ploma no pot atrevir-se a una tasca tan gegantina.

Es tracta, simplement, de comentar un fet curiós que he observat arran de la meva lectura del llibre bellíssim a la biblioteca d'una societat palamosina.

Diferents comentaris, tots elogiosos, que feien esment de «Marines i Boscatjes», apareguts en diaris catalans, van despertar-me la pruíja de llegir el dit llibre. Vaig trobar-lo a la biblioteca del casino «El Port». En començar-la, em proporcioná la primera alegria el fet de veure entre els seus fulls dos paperets, senyal evident de que altres tants homes o jove-nets també el llegien.

Han transcorregut dos mesos ben llargs. El paperet número tres —que senyalava el meu punt— ha fet via avant, sempre avant i ha arribat a la fi sense que els paperets restants canviessin del seu lloc primitiu, o sia del lloc on vaig trobar-los en començar.

Aixó em fa pensar que els altres dos llegidors no tenen gaire interès per la lectura. O bé que el llibre no els plau i, trobant-lo pesat, el deixen. M'obliga a creure, concretant més, que hom prefereix les lectures estúpides, insulses o immorals, de novel·les amb amors trágics, bestials, passats de moda i per tant ridículs, a les lectures gaiament escrites, tendrement concebudes, espiritualment desenrotllades. Potser aquests dos llegidors que es cansen de llegir una prosa tan diáfana i coherent «s'empassen» les novel·les d'«El Cavallero Audaz», «F. de Saint Valbont» o qualsevol altre patétic.

ELOI J. POLAS

Monografia històrica

de la

Vila de Palamós

i encontorns

per

Mossén Félix Paradedá i Robert

IV

CARTA POBLA

«També que el senyor Rei mani celebrar aquí fires perpetues en cada any que comencin en la primera dominica de maig i durin vuit dies seguits, i que en els primers dos anys no es cobri leuda dels que hi vinguin, però passats aquests paguin la leuda com ho fan a Girona en llurs fires. El que vingui al dit mercat o fires vingui aquí salvo i segur, vagi, torni i es quedi, amb tal que porti quelcom per vendre.

«També que no pugui ésser molestat ni multat per deute o promesa durant tot el dia del mercat i temps de fires, a no ésser que el mateix hi fos obligat per raó de contracte celebrat en el mateix poble.

«També que el que contregui en dit poble i allí es trobi se li obligui a satisfer allí en el mateix lloc a coneixement del Jutge.

«També que qualsevol pescador que vingui a dit poble i hi tingui domicili no hagi de donar cada any per la barca més de dos sous, però té de donar peix de la xábega o bulitg, com és costum, però no més que la meitat de lo verificat fins ara.

«També que tots els prestamistes del dit poble, aixís com han rebut, aixís tinguin de donar. De tal forma que el batlle del dit poble no pugui exigir-los res per lo que els sobredits fossin impeditos o restringits, a no mitjançar el consentiment o deliberació de cinc o sis homes solvents del mateix poble.

«També que si algú posseeix quelcom en dit poble que vulgui en tot o en part establir a altre, baix cert cens que li sigui lícit, sigui s'u tot el cens, però d'aixó i d'alló que per aquest motiu tindrà, dongui al senyor Rei per dret d'entrada la meitat i quedi's amb l'altra meitat.

«I si aquell o llurs successors a qui s'hagués establert venguessin o obliguessin alló a algú més els laudemis i foriscopis que d'allí provinguin, siguin reparits entre ell i els seus i el senyor Rei i els seus.

«Amb tot també aquell i els seus que establiren no puguin ja demanar ni exigir més per raó del laudemi i foriscopi, a no ésser com el senyor Rei mana o segons la forma pre dita, a saber: dotze diners per lliura de les obligacions, i dos sous per lliura de les vendes i que el batlle d'allí rebi res més. Sigui, però, a el·lecció d'aquell qu'ha establert i dels seus el poder retenir alló que serà alienat per el mateix preu que dongui altre.

«També el que tots puguin batre on vulguin. També que qualsevol estrany o foraster que vingui al dit poble o bé hi envii llurs coses, ell i elles puguin ésser hostatjades a qualsevol lloc, a voluntat, però, de llurs respectius amos.

«També que qualsevol poblador que hi tingui domicili amb contínua residència, sigui imane i lliure d'aquelles coses, per deu anys seguits, en tota la terra del senyor Rei, com també de tota leuda, i d'aquella part que sigui propia del senyor Rei i aquest i els seus deguin rebre-la.

AQUEST NÚMERO HA ESTAT REVISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA

FUTBOLERES

En «El Bisbalenc» del 9 de novembre i en la secció Sportives, un senyor —el senyor Xut— es refereix als nos res comentaris en aquesta mateixa revista, publicats arran dels incidents de trista recordança, dels quals el senyor Reig en servirà un etern record.

Després de dedicar-nos quatre floretes amb una vèrbola ben abundant, per cert, defensa lo indefensable, l'agressió brutal, incivil, indigna i manifestament covarda que ja varem comentar degudament.

El senyor Xut diu que capgirem els fets perquè no varem comentar l'actitud del vice-president del Palamós S. C. en el jorn abans del partit ni el fet que fou el senyor Ponjoan, president del cercle bisbalenc, qui va curar al senyor Reig.

Vos contarem en primer terme l'actitud del senyor Reig: La vigília del partit el senyor Figueres —l'agressor junt amb el senyor Vallada— va telefonar al senyor Reig diguent-li que el terreny de joc de la U. S. Bisbalenca era ple d'aigua éssent necessari sorprendre el partit. Contestà el senyor Reig que ell no hi tindria inconvenient si ho manava el senyor Portes, president del C. P.

Prèvia consulta als companys de junta s'acordà comunicar al senyor Portes que el desig del Palamós era jugar el partit, en el cas que el terreny de joc estigués en bones condicions. El senyor Reig fou qui va telefonar al senyor Portes i, com que el terreny estava immillorable el senyor Portes no va sorprendre el partit... I res més, senyor Xut. Aquesta és l'actitud del senyor Reig, la vigília del partit que no varem comentar per creure que no tenia importància.

En quant al fet que curés al ferit el president de la U. S. Bisbalenca, senyor Ponjoan, no varem comentar-lo perquè no el coneixíem. Trobem pueril, però, que esgrimís aquest fet tan natural. Si el senyor Reig havia estat acreditat dins el camp de joc del club de la seva presidència i a més per un empleat del club i un company de junta, qui més indicat per curar al ferit?

Voleu dir, senyor Xut, que el senyor Ponjoan podia negar-si. Ja ho sabem. Però en aquest cas haguera demostrat el mateix grau d'incivilitat que els VALENTS agressors.

I no oblideu que en un principi el vostre president va negar-se a efectuar la cura. Va fer-ho a precís d'un senyor de la junta del Palamós i, en paraules textuales «no com a vice-president del Palamós S. C. sinó com a particular.

Senyor Xut: és molt humà que hom s'engresqui per els colors del seu club. Però cal que l'entusiasme no us faci perdre la carta de navegar. Si s'arriba a perdre pot ocórrer que volguent anar a La Bisbal, per exemple, hom guí la nau ver la Nigeria. I com que allí es cruspeixen un home amb tota naturalitat, si hom s'acostuma amb el viure d'aquella gent, de les garrotades en diu moxaines i dels llavis partits «carícies» amicals.

Campionat provincial

CINQUENA JORNADA

Ceida	—	U. D. Girona	1 - 4
U. S. Bisbalenca	—	Olot F. C.	3 - 1
A. S. D. Girona	—	Palamós S. C.	3 - 1
F. C. L'Escala	=	U. S. Figueres	3 - 1

IMPRESSIO

La jornada més interessant de totes les jugades fins avui és, al ensems, la que ens ha donat més sorpreses. Perquè excepció feta del resultat del partit entre bisbalencs i olotins, que considerem normal, els demés són totalment il·lògics...

Un noranta-cinc per cent de palamosins confiavem cegament en que llur equip tornaria de Banyoles vencedor. Si, si, el Palamós va perdre el partit i amb ell dos punts que l'allunyen del primer lloc per el qual ja no pot tenir esperances. El mateix que acabem d'escriure del Palamós es pot aplicar al Figueres. En quant al Girona, la seva victòria aclaparadora damunt el Ceida fa que, virtualment, poguem considerar-lo campió.

A. S. D. Girona 3

* * *

Palamós S. C. 1

Impossibilitats de presenciar aquest encontre i davant l'obligació d'esplicar-ne quelcom, aprofitarem una conversa amb un entusiasta jugador, excelent mig palamosí, noble i sincer com ell sol, un dels homes que saben perdre sense buscar atenuants ni fugides d'estudi. Creiem a ulls clucs la sinceritat de les seves paraules que a continuació transcribim.

—Hem fet un mal partit. Tots hem estat per sota el nivell habitual. A més, ens ha perseguit la dissort. Perquè, com esplicar-se que després de dominar tot el partit ens entrin tres gols en altres tantes arrencades?

El primer gol ens l'hem entrat nosaltres mateixos en una jugada inexplicable. El tercer ha estat un batibull de mil dimonis, acabat en un gol molt insul. El segon és l'únic gol bonic que ens han entrat.

El nostre, l'ha obtingut Rosalench.

El camp ens ha perjudicat molt. Estava plé d'aigua i fang. Gairebé no podíem correr i la pilota, sempre molla, pesava molt. Els ateneuistes ja hi estan habituats a jugar en les pèssimes condicions d'aquella pista propia per water-polo.»

Aixó és el que ens ha dit un jugador palamosí que certament, no sabia que volguessim publicar-ho.

CLUBS	J.	G.	P.	E.	GF.	GG.	P
U. D. Girona	5	5	0	0	20	2	10
F. C. L'Escala	5	3	1	1	11	10	7
Palamós S. C.	4	3	1	0	8	4	6
U. S. Figueres	5	2	3	0	9	9	4
Ceida	4	0	3	1	4	11	1
A. S. D. Girona	5	2	2	1	8	13	5
Olot F. C.	5	1	3	1	5	11	3
U. S. Bisbalenca	5	1	4	0	4	9	2

Manca consignar el partit Ceida - Palamós que fou suspés quan encara mancaven quaranta minuts.

PARTITS PER DEMÀ

Olot F. C.—U. D. Girona; Palamós S. C.—F. C. La Escala, U. S. Figueres—U. S. Bisbalenca i Ceida—A. S. D. Girona.

KEEPER

Noticiari

Moviment del port comercial durant la darrera quinzena (del dia 2 al 16).

Vapors estrangers:— Jomar, nordamericà; Freja, danés; Moncalvo i Araldo, italians. Vapors nacionals: Anciola n.º 1 (2 vegades), Cabo Santa Pola, Cabo Toriñana, Cervera, Vilafranca. Velers:— Joven Paquito (2 vegades), Gaspar Bayarri, Miguel, Fernando Gasset

El diumenge passat en el Casino El Port es celebrà junta general en la que es procedí al canvi de la meitat de la Directiva resultant elegits els senyors següents: Juli Pallí, president; Juli Camós, tressorer; Josep Xarnach, subsecretari; Josep Cama, Pere Comas, Alexandre Cerezo, Joan Espadalé, Narcís Bach, vocals.

Dimecres l'Associació de Música celebrà un concert que fou confiat al Roth Quartet de Budapest.

El mateix dia a l'Economic Cine es projectà la segona jornada de la cinta «El fantasma del Louvre».

El dijous a les tres de la tarda passà per damunt la nostra vila l'avió italià «I Rene» amb direcció a Barcelona i el qual feia el seu primer viatge des de Gènova, inaugurant aixís la nova línia aèria Gènova-Barcelona el seu servei setmanal.

En el ball celebrat el passat diumenge al Casino El Port resultaren afavorits amb els obsequis la senyoreta Teresa Margarit i el jove Eusebi Oliveres.

Tintoreria "LOS MIL COLORES"

ANTONI GÜELL

Tenyits i rentats de tota classe de trajos i vestits i els seus similars.

Dols i altres serveis a les sis hores.

DESPATXOS:

Sabateries Velles, 8 i Progiés 31 — GIRONA

Passeig Castelar, 9 — PALAMÓS

TALLERS: Pedret, 7 — GIRONA

S. Plaja Villena

Centre General de Suscripcions

Venda i suscripció a tota mena de periòdics i revistes nacionals i estrangeres.

Corresponsal de les principals editorials de Barcelona i Madrid.

Royal Sport Bar

Cervantes, 38 i 40

Begudes de marca - Servei acurat - Lloc de reunió dels aimants dels sports

MARIA ARTIACH...

... PERLA VERDADERA

Entre las perlas que hacen resaltar la hermosura de la mujer, pocas, generalmente, son verdaderas.

¿Cuál es la verdadera, la auténtica Galleta María?

Una galleta María, para ser buena, sólo ha de contener:

mantequilla riquísima

harina de primera calidad

leche pura sin desnatar

azúcar refinado superior

Y su tueste debe ser perfecto

Estos son los componentes de la Galleta María ARTIACH, ricamente tostada

PIDA VD. SIEMPRE GALLETAS
MARIA

Artiach

MARIA ARTIACH